УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 74125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 238. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 30-го ГРУДНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 30, 1969 No. 238. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 29 грудня 1969

В АМЕРИЦІ

СПІЛКА ТРАНСПОРТОВИХ РОБІТНИКІВ продовжує переговори в справі нового контракту з Транспортовим Урядом в Ню Йорку. Контракт кінчається вночі перед Новим Роком, і тоді транспортові робітники мають зачати страйк, коли не прийде порозуміння до того часу. Подібний страйк чотири роки тому тривав 12 днів. Та чи буде страйк, чи ні, то оплата за одну їзду підземкою або автобусом напевно буде збільшена, і то не до 25 центів, як пропонує посадних Джан Ліндзі, а до 30 центів. Ліндзі пропонує роздобути фонди з інших міських прибутків на субсидії для підземок і автобусів, але це йому не вдається. Спілка Транспортових робітників в неділю 28 грудня ухвалила страйкувати, як не буде до 1-го січня нового контракту.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ ВИРІШИВ зменшити збройні сили ЗСА принаймні на 200,000 вояків у фінансовому році, який почнеться 1-го липня 1970. Це зменшення може становити навіть і 300,000, залежно від того, в якому темпі американські збройні сили залишатимуть В'єтнам. Оборонний бюджет, який Президент предложить в січні 1970 р. Конгресові, становитиме 72.5 більйона дол., на 4.5 більйона менше від тієї суми, яку треба буде видати в цьому фінансовому році, що кінчиться 30-го червня 1970. Зменшуючи оборонний бюджет, Уряд бажає поборювати інфляцію. Друга ціль Уряду — збільшити витрати на домашню програму. На початку найближчого фінансового року збройні сили ЗСА мають становити 3,190,000, бо в цьому фінансовому році зменшення збройних сил має дійти до 265,000.

СЕКРЕТАР ЗДОРОВ'Я, ОСВІТИ І ДОБРОДІЙНОСТИ Роберт Г. Фінч повідомив, що від 1-го липня 1970-го року пенсіонери соціяльного забезпечення мають доплачувати до соціяльної опіки (медікер) по 5.30 доляра місячно. Початкова оплата становила 3 доляри місячно в 1966 р., коли почала діяти медична опіка. В 1968 році цю доплату збільшено до 4 долярів. Ці премії, що їх платять забезпечені пенсіонери у віці 65-ох і більше років, становлять половину видатків, потрібних їм на лікування; другу половину вплачується з федеральних податків. З лікування соціяльного забезпечення користають 19 мільйонів осіб. Збільшення доплати за лікування зменшить те збільшення пенсій пенсіонерів, яке їм Конгрес ухвалив у висоті 15 відсотків.

СИМПОЗІОН АСТРОНОМІВ, ФІЗИКІВ і соціологів у Бостоні, Массачусетс, просить Летунство, щоб воно зберегло в своїх архівах всі ті матеріяли, які відносяться до так званих літаючих кружків. Летунство впродовж 22-ох років збирало матеріяли в цій справі, і 22-го грудня ц. р. д-р Роберт С. Сіменс заявив, що треба припинити ці досліди над літаючими кружками, бо вони непотрібні ані з огляду на безпеку країни, ані з огляду на науку. Те саме твердив присутній на симпозіоні професор фізики з Колорадського університету д-р Едвард Кендон, який два роки досліджував цю справу. Д-р Торнтон Пейдж із Ван Блек Обсерваторії просить Летунство зберегти всі матеріяли, бо вони не були докладно досліджені, і можуть бути помічні при вияснені нових випадків із літаючими предметами.

У СВІТІ

ГЕНЕРАЛ ВІЛЛІЯМ ПІРС ВІДЛЕТІВ в минулий понеділок до Південного В'єтнаму, щоб на місці перевести слідство в справі здогадної „масакри", яку в березні минулого року один американський полк буцімто перевів в с. Сонгмі. Ген. Пірса призначили на голову спеціяльної військової комісії в цій справі. Пор. Вілліям Келлі стане за цю подію перед військовим судом. Багато американців присилають менші й більші суми на його оборону. Ген. Пірс заявив, що після вислухання 39-ох свідків він не міг прийти ще до ніякого твердого висновку.

РОСС ПЕРОТ СТРІНУВСЯ у Вієнціяні в Ляосі з представниками Північного В'єтнаму і В'єтконгу в справі передачі американським полоненим у Північному В'єтнамі різдвяних дарунків, що їх він привіз з Америки, двома великими літаками. Комуністи заявили йому, що вони приймуть для американських полонених тільки ті дарунки, які наспіють „нормальним шляхом", себто через Москву й Пейпінг. Тому Перот, більйонер - філянтроп в Тексасу, звернувся до СССР з просьбою, щоб вони дозволили йому на перелет тих літаків до Москви й на відправу їх на Далекий Схід. Він прибув уже до Риму, в дорозі до Москви.

У ДЕБЛІНІ В ПІВДЕННІЙ ІРЛЯНДІЇ БОМБА ВІДІРВАЛА крило одного янгола на пам'ятнику у честь Деніеля О'Коннела, що його вважають за визвольника Південної Ірляндії з-під британського панування. Припускають, що замах перевела нелегальна революційна організація з Північної Ірляндії, щоб пімститися за доконаний три роки тому південно - ірляндськими революціонерами динамітовий замах проти пам'ятника британського адмірала лорда Нелсона.

СОВЄТИ ЗАГЛУШУЮТЬ передачі американських радіостацій, зокрема Радіо Америки. Вони відновили приглушування всіх радіопередач з ЗСА від 21 серпня мин. року, себто від інвазії СССР до Чехо - Словаччини, яку зосуджували американські радіопередачі. В минулому тижні високий урядовець американської державної Інформаційної Агенції, який був у Москві, звернув увагу совєтським чинникам, щоб — може — вони припинили те приглушування, коли раз-у-раз говорять про своє бажання „співнування" з Америкою. Совєти покищо не зареагували на ту сугестію.

АРТИСТ - КОМІК БОБ ГОВП ЗАКІНЧИВ у Лонг Біні у Південному В'єтнамі однотижневу подорож по різних американських військових таборах із своєю розваговою дружиною. На тому останньому показі було приявних 20.000 вояків. Стільки само було приблизно на кожному виступі тієї дружини. Однак найбільше уваги й оплесків притягав астронавт Ніл Армстронг. Боб Говп роз'їздить щороку по заморських американських базах — від 1941 року, — він належить до еліти голлівудських патріотичних артистів.

ЄГИПЕТ, ЛІБІЯ І СУДАН РІШИЛИ тісніше співпрацювати на протиізраїльському фронті. Їхні лідери перевели наради в столиці Лібії Тріполі після того, як від'їхали з Рабату в Марокко після невдачної панарабської конференції „на вершинах".

СЕКРЕТАРІЯТ СКВУ ВІДБУВ У ТОРОНТІ ПЛЕНАРНУ СЕСІЮ; З НОВИМ РОКОМ ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ ПЕРЕХОДИТЬ ДО НЮ ЙОРКУ

Торонто. — Минулої суботи і неділі, 27 і 28 грудня, тут у приміщеннях мотелю Дач Систерс, власником якого є українець, відбулася третя з черги пленарна сесія Секретаріяту Світового Конгресу Вільних Українців. Цією сесією закінчено дворічну каденцію очолюваної о. мітратом д-ром Василем Кушніром Президії Секретаріяту з осідком у Вінніпегу і та передано провід Секретаріяту СКВУ його Президії з Йосипом Лисогіром на чолі в З'єдинених Стейтах Америки. Згідно із схваленим Першим Світовим Конгресом Вільних Українців правильником, Президія Секретаріяту СКВУ є ротаційна та чергується що два роки. Після наступних двох років провід Секретаріяту СКВУ має перейти до Европи.

У Третій Пленарній Сесії Секретаріяту СКВУ в Торонті взяли участь о. мітрат д-р Василь Кушнір, новий президент Йосип Лисогір, уступаючий генеральний секретар Микола Плав'юк, генеральний секретар Ігнат Білинський, европейський заступник генерального секретаря мгр. Святослав Фостун, уступаючий скарбник мгр Іван Іванчук, новий скарбник проф. д-р Богдан Гнатюк та члени Президії: Митрополит УКЦеркви в Канаді ВПреосв. Максим Германюк, Архиєпископ УПЦеркви в ЗСА ВПреосв. Мстислав Скрипник, президент Українського Євангельсько-го Об'єднання в Північній Америці пастор Іван Яцентій, о. Іван Бачинський з Европи та пані Олена Лотоцька, що зайняла місце в Секретаріяті після смерти сл. п. Олени Залізняк, голови СФУЖО. Участь в нарадах взяли і два члени Контрольної Комісії: прем'єр Юліян Ревай та д-р Михайло Марунчак, як і члени деяких комісій, зокрема Світової Виховно-Освітньої Ради, Суспільної Опіки, Центрального Союзу Українського Студентства та ін.

Наради започаткував молитвою Владика Митрополит Максим Германюк а відкрив їх формально в суботу, 27-го грудня о год. 10-ій перед полуднем президент Президії Секретаріяту о. д-р Василь Кушнір, вітаючи приявних та згадуючи коротко про попередні дві сесії і про пророблену працю. Починаючи працю Президії Секретаріяту СКВУ два роки тому, треба було досліво починати від початку, бо це була новостворена міжнародна українська репрезентація і не мала жадних взірців ані практики. Праця полягала від нав'язування зв'язків та повідомлення урядів усіх вільних країн, в яких є українські поселення, про заснування такої установи. Наладнано відповідний апарат, члени Президії відвідали українські поселення вЕвропі та Південній Америці, поведено акцію в обороні людських прав для українців на батьківщині, включно з участю в Конференції Людських Прав у Тегерані та покликано до життя 12 комісій, які вже активно працюють над розв'язкою багатьох спільних проблем, що їх мають українці у вільному світі. Отець Президент уважає, що завдяки СКВУ почав формуватись у вільному світі новий тип українця. Побажанням успіхів у нарадах закінчив о.д-р В. Кушнір своє вступне слово, після чого вставанням з місць та хвилиною мовчанки вшановано померлого члена Секретаріяту сл. п. Олену Залізняк.

Звітування членів Президії

Після прийняття порядку нарад приступлено до звітування членів Президії Секретаріяту, яке започаткував генеральний секретар Микола Плавюк. Його звіт охоплював цілість праці Президії і буде надрукований вцілості вже в найближчих числах „Свободи".

Касовий звіт мав дві частини, бо включав вплати на початкові зобов'язання відносно СКВУ Комітету Українців Канади і Українського Конгресового Комітету Америки. За Канаду і Президію звітував мгр. Іван Іванчук, а за Америку проф. Б. Гнатюк. Обидві централі, КУК і УККА, вив'язалися зі своїх зобов'язань відносно СКВУ і цими фондами, що вплинули у зв'язку з Першим Світовим Конгресом Вільних Українців, Президія мала до розпорядження $ 27,000, видатки виносили понад $25,000 і в касі залишилося не повних тисяча долярів та незаплачених рахунків на приблизно 10.000 долярів. Кругло вісім тисяч долярів є ще на конті СКВУ в Ню Йорку. Для дальшого ведення праці Президії СКВУ треба буде кілька звернутись до громадянства за пожертвами на цей фонд.

ВПреосв. Митрополит Максим Германюк склав короткий звіт з праці Церковної Комісії СКВУ, в склад якої входять, крім нього, Владика Мстислав і Пастор Яцентій. Праця цієї Комісії — за словами Владики — незвичайно делікатна та мусить проходити цілком інакше, ніж праця інших комісій. Досі ця праця була досить успішна, хоч і не можна похвалитись надзвичайними досягненнями, але поважним досягненням можна вважати вже сам факт, що в рямках Президії СКВУ зустрічаються уповноважені представники всіх наших Церков. До поважних успіхів треба зарахувати і спільний виступ усіх наших Церков у вільному світі в обороні української Церкви на батьківщині. Надійно розвивається справа екуменічного діялогу в площині все-християнства. Владика Митрополит Германюк був назначений головою Екуменічної Комісії з осідком в Женеві, яка існує вже від багатьох років та яка опрацьовує перш усього основну програму екуменічного діялогу. Бувши першим українцем, що бере участь у працях цієї Комісії, спостеріг, що всі українські віровизнання: католики, православні і євангеліки спізнилися та відстають з цим діялогом у порівнянні з світовим екуменічним рухом. Звітодавець незвичайно радий, що „наша Українська Православна Церква в Канаді вже виявили бажання увійти в діялог з Українською Католицькою Церквою в справі обряду". Він

(Закінчення на стор. 3-ій)

о. д-р Василь Кушнір

Йосип Лисогір

ПРЕЗИДІЯ І СЕКРЕТАРІЯТ СКВУ НА ДРУГУ ДВОРІЧНУ КАДЕНЦІЮ

Торонто. — Згідно з постановою Першого Світового Конгресу Вільних Українців, Президія Секретаріяту СКВУ має чергуватися що два роки. Перших два роки вона була в Канаді, а на дальших два роки переходить з днем 1-го січня 1970-го року до ЗСА і опісля має перейти до Европи. Президія і Секретаріят СКВУ в найближчих двох роках діятиме в такому складі:

Президент: Йосип Лисогір (ЗСА);
Заступники президента: Мгр. Антін Мельник (Европа), о. д-р Василь Кушнір (Канада), д-р Василь Іваницький (Аргентина) і Мирослав Болюх (Австралія);
Генеральний секретар: Ігнат Білинський (ЗСА);
Заступники генерального секретаря: Святослав Фостун (Европа) і Микола Плав'юк (Канада);
Скарбник: проф. д-р Богдан Т. Гнатюк (ЗСА);
Заступники скарбника: Омелян Коваль (Европа), Іван Іванчук (Канада);
Члени Секретаріяту: ВПреосв. Максим Германюк (Канада); ВПреосв. Мстислав Скрипник (ЗСА), ВПреп. Іван Яцентій (Північна Америка), Іван Сирник (Канада), проф. д-р Матвій Стахів (ЗСА), Всч. о. Іван Бачинський (Европа), Олена Лотоцька (СФУЖО).
Контрольна Комісія: д-р Михайло Іванович (Европа), д-р Михайло Марунчак (Канада), Юліян Ревай (ЗСА), та репрезентант Австралії.

Спіро Еґню прибув до Філіппін у своїй подорожі до 10-ох країн

Маніля. — Віце-президент Спіро Еґню прибув в минулу неділю 28 грудня до Філіппін, де він буде репрезентувати Америку на інавгурації переобраного президента Фердинанда Маркоса. День перед тим Еґню зупинився був в Гонолюлю на Гаваях, де він мав довгу розмову з головним командиром американських збройних сил в тихо-океанському обширі, адміралом Джаном МекКейном. Названий адмірал — знаменитий знавець відносин у тихо-океанських державах і він інформував Віце-президента про державах, що їх відвідає Еґню під час своєї 23-денної подорожі доброї волі. У короткій розмові з журналістами у Манілі віце-президент Спіро Еґню заявив, між іншим, що — очевидно — американський Уряд радо бачив би поширення політичної бази південно-в'єтнамського уряду, але не буде наполягати на нього в тому напрямку, бо це перечило б основному принципові Уряду: щоб кожна чужа держава сама вирішувала свою долю й приймала такі рішення, які на її думку для неї найкращі. Віце-президент С. Еґню має у своєму товаристві 56 осіб і 10 журналістів. Але, наприклад, у Гонолюлю відвезено з летовища журналістів до готелю, віддаленого за яких 15 миль від резиденції Віце-президента, який хотів мати повний спокій під час своєї зустрічі з адміралом Мек Кейном. Крім Філіппін, Еґню поїде ще до Таї (Сіяму), Тайвані (Формози), Малайзії, Непалю, Афганістану, Індонезії, Сінґапуру, Австралії і Нової Зеляндії.

Обидві партії почали кампанію за контролю над Сенатом в 1970 р.

Вашингтон. — До конґресових виборів в 1970 р. ще повних 10 місяців, але провідники обидвох партій вже почали кампанію за те, щоб в найближчих листопадових виборах здобути контролю над Сенатом. Тепер в Сенаті демократи мають 53-ох, а республіканці 47 сенаторів. Коли б республіканцям вдалося здобути 7 нових сенаторських становищ, то вони вже мали б контролю над Сенатом, бо віце-президент Еґню міг би рішати своїм голосом при стані голосів 50:50. В найближчому році мають вибрати 35 сенаторів, між ними тепер є 25 демократів і 10 республіканців. Цей стан дає тактичну перевагу республіканам. Президент Ніксон і віце-президент Еґню мають відвідати ті стейти, в яких республіканці могли б здобути сенаторські становища. 11-го березня в столиці заплановане прийняття для здобуття фондів на виборчу кампанію. Вступ на цей обід коштуватиме 1,000 долярів. Сподіваються здобути тоді 2 мільйони долярів на партійні цілі. Виборчий успіх республіканців в листопаді 1970 р. залежний буде від того, що станеться до того часу з війною у В'єтнамі, і що буде тоді з економікою цієї країни. Покищо важко передбачити, чи вдасться республіканцям здобути стільки сенаторських місць, щоб мали більшість в Сенаті. Одні спекулюють, що республіканці збільшать свій стан посідання в 92-му Конґресі, а інші навіть втратити два-три пости в Сенаті.

ПЕТРО ВОЛИНЯК, РЕДАКТОР „НОВИХ ДНІВ" КРИТИЧНО ЗАНЕДУЖАВ

Торонто. — Минулої п'ятниці, 26-го грудня, тут критично занедужав видавець і редактор журналу „Нові Дні" і відомий громадянин Петро Волиняк. Пожалівшись на заворот голови своїм приятелям, він вкоротці втратив притомність і в такому стані був перевезений до одного із місцевих шпиталів, в якому і перебуває на списку критично хворих. Українська громада щиро бажає йому швидкого видужання та повороту до повного здоров'я.

Д-Р СТЕПАН ВОРОБЕЦЬ НАЙМЕНОВАНИЙ НА ГУБЕРНАТОРА САСКАЧЕВАНУ

Вінніпег (КУК). — У понеділок, 22 грудня ц.р., покликано на пост губернатора провінції Саскачевану д-ра Степана Воробця, лікаря українського роду зі Саскатуну. Повідомляючи про цю номінацію, прем'єр-міністер Канади, П. Е. Трудо, підкреслив українське походження д-ра Воробця і сказав, що його покликання на цей високий пост доказує як далеко поступила участь українців в публічному житті провінції Саскачевану. Генеральний губернатор при Федеральному Уряді в Оттаві і губернатори при урядах всіх провінцій Канади є офіційними і особистими представниками королеви Єлисавети II і до їх обов'язків і привілеїв належить відкривати сесії парляментів, приймати резиґнації урядів, доручувати сформування нових урядів і приймати почесті під час всіх офіційних святкувань країни в характері найвищого достойника. Д-р Степан Воробець, син українських піонерів Канади, народився 26 грудня 1914 року в Кридор, Саскачевані, і є жонатий з Михалиною з дому Кіндрачук, теж донькою українських піонерів. Поза професійним життям, д-р Воробець є активним членом української католицької парафії св. Петра і Павла в Саскатуні, членом Українських Канадійських Ветеранів і піддержує щедрими даткамии працю Комітету Українців Канади. Він закінчив Саскачеванський університет в Саскатуні в 1935 році, після чого осягнув диплом доктора медицини на Манітобському Університеті у Вінніпегу в 1940 р., а додатково спеціялізацію відбув на Університеті у Філядельфії. В ранзі лікаря-капітана д-р Воробець служив під час другої світової війни в Англії і Італії і був відзначений Воєнним Хрестом під час служби на фронті в Італії в рядах Канадійської Легкої Піхоти ім. княгині Патриції. Покликання д-ра Степана Воробця на пост офіційного представника королеви Єлисавети II у провінції Саскачевану є першим в історії країн Британської імперії покликанням українця на пост губернатора.

Від 1-го січня 1970 р. Богослуження в Едмонтонській Єпархії УКЦ відбуватимуться українською мовою

Едмонтон. — Тижневик „Українські Вісті" з 4-го грудня 1969 р. опублікував повідомлення з Єпископської Канцелярії, в якому сказано: „Згідно бажань наших вірних мати Служби Божі в рідній мові, згідно рішень передсинодальних нарад і згідно рішень наради Синоду з проводі Блаженнішого Кир Йосифа в Римі, Єпископський Ординарият бажає повідомити всіх вірних в Єпархії, що з днем 1-го січня 1970-го року у всіх наших церквах Служби Божі будуть відслужувані в українській мові за перекладом Кир Йосифа Сліпого, і Комісії в Римі. Просимо всіх вірних, особливо дяків і диригентів церковних хорів, починати відповідні приготування, щоби повищі вирішення успішно провести в життя в нашій Єпархії. Віримо, що вірні і отці Душпастирі, будуть кооперувати з цими вирішеннями, що вийде в користь нашої дітвори і вірних".

Призначено нового українського католицького єпископа в Югославії

Ватикан — За рішенням Ватикану, іменовано о. Йоакима Гербута з Крижевацької єпархії в Югославії резиденціяльним єпископом на Македонію, з осідком у столиці Македонії місті Скопє. Новонайменований єпископ Католицької Церкви походить з Руського Керестуру, звідки походить і сучасний Владика - Примас Югославії архиєпископ Гаврил Букатко. Єпископ Йоаким Гербут, доктор церковного права, прибув у листопаді 1969 р. до м. Скопє. З Руського Керестуру — українського осередку в Югославії, походить і Владика Йоаким Сегеді, єпископ-помічник архиєпископа Гаврила Букатка.

Осередок СУМА в Ню Йорку відзначив бенкетом 20-річчя праці

Ню Йорк. — Місцевий Осередок Спілки Української Молоді Америки ім. ген.-хор. Тараса Чупринки відзначив 27-го грудня 20-річчя свого існування і багатогранної виховної та громадської праці ювілейним бенкетом із концертовою частиною, виконавцями якої були члени Осередку: дівочий хор, ансамбль бандуристок, солістка сопрано Валя Наливайко і декляматорка Анна Лавро. В бенкеті, який відбувся у великій залі УНДому, взяло участь понад 300 осіб, в тому численні представники центральних і місцевих установ та організацій. Бенкет відкрив голова Ювілейного Комітету Григорій Цебрій, після чого о. Христофор Войтина, ЧСВВ провів спільну молитву. Майстер церемоній Лев Футала, який є місцевим головою Головної Управи СУМА, виголосив короткий привіт, а потім представив всіх почесних гостей за президіяльним столом, як теж представників установ на зала бувших голів і діячів Осередку. Колишній голова Осередку і довголітній голова Головної Управи СУМА Михайло Фурда виголосив головну промову, в якій подав огляд історії Осередку та його основників і діячів, включно із підсумками праці і досягнень Осередку, що начисляє понад 600 членів. Він теж відограв із магнітофонної стрічки привіт учасникам бенкету від голови Центральної Управи Спілки Української Молоді мгра Омеляна Коваля, а майстер церемонії відчитав ряд письменних привітів, серед яких першими були привіти від Владик УКЦ і УПЦ. Усні привіти, які переплиталися із точками концертової частини, виголосили: о. Володимир Базилевський від о. Ткачука та Української Гетьманської Організації, голова ГУ ООЧСУ мгр Іван Винник, голова Об'єднаного Комітету — Філії УККА мгр Роман Гуглевич, заступник голови КПС і станичний Пласту в Ню Йорку Павло Дорожинський, який підкреслив спільні турботи, завдання і мету СУМ і Пласту, та голова ГУ СУМА мгр Євген Гановський, який вкінці слова вручив в асисті Лева Футали і Григорія Цебрія грамоти із наданням звання визначних членів СУМА діячам Осередку: Павлові Данилову, Олегові Ґензі, Іванові Сусеві, Іванові Плісаві.

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Калькульований риск" Ніксона

3-го листопада ц. р. Президент Ніксон виголосив промову, яка стала новим етапом в американській політиці супроти В'єтнаму і перейде до історії, як практична ілюстрація „доктрини Ніксона", проголошеної ним під час його подорожі по тихоокеанських державах у липні-серпні цього року: що кожна держава повинна сама боронити й обороняти свою загрожену волю і що З'єднані Стейти можуть допомагати тільки політично й економічно, без ангажування своїх фронтових військ. Стосуючи цю доктрину супроти В'єтнаму, Ніксон проголосив плян так званої „в'єтнамізації" війни: надолужити занедбання з попередніх років у вишколюванні, озброюванні та побільшуванні південнов'єтнамських збройних сил, щоб вони ступнево перебирали тягар війни від американців. У зв'язку з цим пляном Ніксон проголосив відкликання 25.000 американського фронтового війська, після того 35.000, а в своїй передріздвяній промові — 50.000 до кінця квітня 1970 року, отож разом вже 110.000.

Президент Ніксон узалежнив відкликування військ із В'єтнаму від трьох чинників: від поступу переговорів з в'єтнамськими комуністами на Паризькій конференції, від ступня натуги воєнних дій і від здатности південнов'єтнамської армії перебирати американські бойові позиції. З тих трьох передумов — найгірша справа з Паризькою конференцією, на якій комуністи раз-у-раз повторюють свою вимогу капітуляції Америки. Бойові операції у Південному В'єтнамі звузились, число жертв меншає, проте не виключені офензивні дії ворога, який все ще має для цього подостатком сил. Зате бойова здатність південнов'єтнамських військ зросла і зростає настільки, що Ніксон рішився відкликувати американські війська — без уваги на становище ворога супроти замирення. Вийшовши із засновку, що з припиненням бомбардувань Північного В'єтнаму та при існуванні політики й стратегії „обмежених цілей з обмеженими засобами" не можна осягнути перемоги на бойовищі, але й не можна тримати у В'єтнамі півмільйонової армії до безконечности, Ніксон вибрав шлях „в'єтнамізації", як єдиноможливий реальний спосіб вийти із В'єтнаму без того, щоб одночасно тріюмфував ворог.

Але сам Ніксон признав, що це — „калькульований риск", риск, „що його варто зробити в ім'я миру". У чому цей риск — кожному ясно: чи дійсно південнов'єтнамська армія зможе опертись добре вишколеній і здисциплінованій, фанатичній північнов'єтнамській армії та посиленій саботажно - терористичній акції В'єтконгу, коли не стане у Південному В'єтнамі американців?! Ніксон обіцяв відкликати всі фронтові війська, кругло коло 300.000, але тільки загальниково висловився „про всі інші" частини, себто — летунство, артилерію, сигнальні й інші відділи. Отих кругло 200.000 допоміжного війська мали б ще залишитися у Південному В'єтнамі. Ніксон, полягаючи на погляді високих військовиків, вірить, що південні в'єтнамці, маючи допомогу від американського летунства, артилерії й технічних частин, — зможуть опертися ворогові.

Це власне великий знак запиту. Якщо вони не матимуть тієї сили — тоді затріюмфує комунізм. Колишній амбасадор ЗСА в Об'єднаних Націях і заступник державного секретаря Джордж Болл перестерігає проти найменших ілюзій щодо поведінки комуністів: вони ніколи не виречуться своєї завітної цілі, якою є встановлення їхньої влади у Південному В'єтнамі. Північному В'єтнамові, пише Дж. Болл у великій статті в додатку до „НЙ Таймсу" з 21 грудня, не залежить на приниженні Америки. Йому залежить тільки на тому, щоб американці взагалі вийшли з В'єтнаму, і коли вони це зроблять добровільно, хоч би ступнево й повільно, то комуністи можуть навіть причинитись до приспішення того процесу — припинивши тимчасово свої воєнні дії. Вони негайно поведуть воєнні дії з найбільшою силою, коли не стане американців.

Джордж Болл слушно твердить, що вже тепер престиж Америки в очах закордону значно потерпів, коли вона, наймогутніша потуга, не здобула перемоги у В'єтнамі протягом 6-ох років. Коли б завів також плян „в'єтнамізації" і закінчився таки комуністичним пануванням у Сайгоні — то упадок престижу ЗСА був би ще більший. Але Ричард Ніксон зважився на цей риск, не маючи іншого виходу з ситуації, яку зформували важкі помилки його попередника.

ЗМАГ МІЖ УРЯДОМ І КОМУНІСТАМИ

Париж. — Промови політичних мужів сипалися у Франції ввесь місяць грудень; виступали президент, прем'єр, міністер господарства, не згадуючи вже про міністрів с.-господарства, народної освіти, комунікації або й пошти та телекомунікації. З цих промов видно виразно, що уряд не думає зупинятися лише на негативному. Він не обмежується твердою поставою й запевненням, що всякі спроби повалити режим чи вносити нелад, будуть здушені. Він намагається поставити позитивні перспективи, і модним стало гасло — нового суспільства.

Гасло це кричить з усіх часописів, з радіо й телевізії, хоч покищо мало вживається виразних заходів для його здійснення. Парляментарна сесія не дискутує жадного закону, крім одного: передання робітникам частини державних автомобільних заводів Рено.

Остання промова Помпіду була повна оптимізму: господарське положення поправляється скоріше, як — мовляв — уряд того сподівався. Девізи напливають знову, експорт зростає, зростає ощадність, не спиняються інвестиції, і коли так піде далі, то вже в половині наступного року можна буде говорити про зменшення обмежень в кредиті.

Про це необхідно буде говорити, бо інакше впадуть інвестиції, а це зупинить ріст продукції, необхідний не лише з огляду на девізи, які приходять завдяки експортові, але й з огляду на конкуренцію в рамах спільного европейського ринку. Помпіду „відморозив" деґоллівську політику обструкції, і европейська господарська спільнота не перестане бути дійсністю. До неї, мабуть, незабаром таки прилучиться Великобританія, а це означає, що Франція мусить підтягнутися в ділянці промисловости. Вона мусить індустріялізуватись приспішеним темпом.

Розуміється, що це викликає страх у селянства, якому загрожує дослівно здесяткування: коли сьогодні становить воно 24% населення, то за тридцять років становитиме тільки... 4%. Але тут нема ради.

Не можна сказати, що уряд вже добився признання своїми заходами збільшувати участь робітництва у володінні засобами продукції. Тут Франція, традиційно „ліва" країна, пасе задніх за грубо капіталістичними країнами. Участь робітництва у володінні заводами шляхом набування акцій у Франції дуже слаба. Саме тут уряд і пробує зробити перелім. І починає — так би мовити — від себе: від розпродажу частини акцій заводів Рено, які повністю удержавлені.

Перший етап — дуже скромний: продано акцій лише на 5% капіталу. Але це крок, за яким прийдуть дальші. Прийдуть вони в приватній індустрії, а тут напевно темп буде швидший.

Ця зовсім невідома ще у Франції форма неокапіталізму покищо не викликала великого відгуку збоку робітничої маси, яка не звикла вкладати свої заощадження в акції. Але вже викликала реакцію збоку... компартії. І — розуміється — неґативну. Комуністам це дуже невигідне, бож таким чином висмикується основну базу революційної боротьби за засоби продукції. Тому вона веде кампанію проти цього, висуваючи до смішного суперечливі арґументи. З одного боку каже вона, що співвласність робітництва й капіталістичної держави — справа не чиста. А з другого — мовляв — компартія проти частинного передання акцій робітникам, бо це послаблює процес удержавлювання. Отже, виходить, що компартія за удержавлювання навіть у капіталістичній державі, щоб було проти кого тим більше бунтуватися.

Уряд покищо уживає заходів, так би мовити, психологічного порядку. Існував у Франції віддавна закон про мінімальну заробітну платню. Але досі окремий параграф передбачав підвищування платні в міру зросту цін. Тепер цей закон змінено в тому напрямку, що підвищування платні відбуватиметься в міру зросту загальної продукції і добробуту.

Та саме такі — і психологічні, і конкретні потягнення дуже непокоять компартію. Тому вона намагається всіми способами розпікати робітництво, щоб викликати страйки й зірвати процес нормалізації фінансів та взагалі господарства. Ми недавно писали про страйки. Та на цьому не кінець. Комуністичний синдикат заявив, що він готовий навіть перебрати владу...

Ця заява не тільки „ідеологічна". В зв'язку з повним розбиттям антиґоллістської опозиції, в зв'язку з повним розпадом лівиці, в зв'язку з повною відсутністю правиці — єдиною силою, що може протиставитись сьогоднішній парляментарній і урядовій більшості, є комуністи. Щоб надати більшого розмаху робітничому лівому рухові, комуністична СЖТ заявила, що вона не пов'язана з компартією. Але...

Але французький народ, які б дивні коливання він не виявляв, — політично грамотний, зрілий. Його легко не піддурити. Тому в обличчі вище наведеної заяви СЖТ про готовість перебрати владу зродилась опозиція маси до СЖТ. Вияв цього мали ми два тижні тому, коли СЖТ була змушена перервати нагло невиправданий страйк електриків. Загальна бо опінія була настільки проти страйку, що стало ясно: коли уряд проголосив би о б м е ж е н н я страйків, опінія була б за ним.

Статистичні дані виявляють, що в порівнянні з минулим роком послух, що його мала в масах СЖТ, зменшився. Зросло одночасно відчуття політичности СЖТ, хоч вона формально й

(Закінчення на стор. 4-ій)

Володимир Мацьків

РЕҐІОНАЛЬНІ КОМІТЕТИ, ЇХ ПРАЦЯ І РОЛЯ

(1)

Коли прибула до ЗСА наша найновіша іміграція, яку часто називають політичною, і люди розглянулися по країні, пізнали умовини життя і загрозу денаціоналізації молодого покоління, вони почали творити різні нові організації, приступати до тих, що існували давніше. Між новозаснованими організаціями окреме місце зайняли реґіональні комітети, тобто об'єднання колишніх мешканців тих самих околиць рідної землі. Характер цих об'єднань був різний: одні були постійними, спертими на статутах та членських внесках, інші спиралися тільки на духових зв'язках, а ще інші ставили собі обов'язок виконати якесь завдання, а після його довершення зліквідуватись.

Незабаром почали появлятись реґіональні збірники. Одні більші, інші менші, одні кращі, інші слабші. Це залежало вд авторів, матеріялів, якими вони диспонували, і фондів, які могли зібрати.

Рівночасно почали появлятися в нашій пресі відгуки на ці публікації Одні з них були прихильні, інші гостро критичні. Мовляв, твориться реґіональний патріотизм, розбивається цілість українського народу, видаться книжки, які не матимуть більшого значення, викидається гроші, за які можна видати речі куди вартісніші.

Тому варто було б розглянути ці закиди і подумати, чи справді праця реґіональних комітетів безвартісна, а може й шкідлива.

Думаю, що ніхто не запечить, коли скажу, що в хвилині коли ми думаємо про нашу Батьківщину або нам хтось про неї пригадує, то перед очима нашої уяви зразу появляється рідна хата, село чи місто, в якому ми провели молоді літа. По хвилині цей вузький круг починає поширюватись. З'являється школа, до якої ми ходили, з'являється місцевість, де ми працювали, а вкінці в нашій уяві повстає цілість.

Коли ж починаємо думати про свій рідний нарід, то першими появляються нам члени нашої родини, сусіди та знайомі, а щойно опісля всі інші наші люди.

Це може тривати лише маленький уламок секунди, але наша психіка так справу сприймає і цього не змінити. Зрештою, не я відкрив це явище, воно вже давно знане й увійшло як правило до педагогіки і дидактики: „Від близького до дальшого; від знаного до незнаного".

Спираючись на такому психологічному підложжі, проводи реґіональних об'єднань организували й организують зустрічі та з'їзди своїх членів — чи то з'їзди односільчан, чи з'їзди ширшого реґіону або колишніх учнів якоїсь одної школи.

Кожний, хто мав змогу бувати на таких з'їздах, спостерігав, з якою радістю віталися люди, що не бачилися кілька чи кільканадцять років, скільки було щирих поцілунків, скільки радісного блиску в очах...

І в цьому нема нічого дивного: це ж зустрілися люди, які спільно проводили молоді літа, які спільно працювали, яких лучать спільні погляди та переконання, а розлучила лиха доля.

У розмовах, які не раз годі перервати, говориться не про тутешні порядки та проблеми, а про те і про тих, що було там, де наша рідна земля. Не раз важко привернути увагу деяких людей до промови чи звіту, бо ще не вспіли виговоритися.

Чи це може бути річчю небажаною, шкідливою для загальної української справи? Думаю, що навпаки. Такі зустрічі й розмови пригадують нам рідну землю, власний нарід, власні справи, власні радощі й терпіння. Тому треба такі зустрічі организувати, а їх организаторів вітати. Вислідом таких зустрічей бувають реґіональні збірники. Щоб такий збірник приготовити, управи реґіональних об'єднань мусять поконати чимало труднощів. Треба в першу чергу підшукати авторів. Мушу ствердити, що осіб, які самі радо брали б на себе зобов'язання написати статтю до збірника, не так багато. Одні відмовляються браком часу, інші браком матеріялів, ще інші кажуть, що таких праць ніколи не писали і їм важко до цього взятися.

При енерґійних заходах управи вдається знайти авторів, і вони по якомусь часі починають присилати свої праці. Одні пишуть спомини, інші — праці історичного чи іншого характеру. Одні й другі, якщо добре, поширюють знання рідної історії, служать як матеріяли для дальших студій і порівнянь.

При цьому мушу зазначити, що ми, поза невеликою групою наших науковців-істориків, знаємо назагал нашу минувшину доволі слабо. За вийнятком учнів, що закінчили українські гімназії, а яких серед нас не так багато, в інших школах історії України не вчили. Були, щоправда, у нас нечисленні одиниці, які, бажаючи пізнати нашу минувшину, читали відповідні підручники чи навіть наукові праці, але скільки таких було?

Ще треба взяти до уваги, що наші підручники були далекі від ідеальних. Вони дуже мало заторкували життя, працю і успіхи нашого народу, обмежуючись діянням гетьманів, їх війнами і віть у 10-томовій історії України М. Грушевського, яка нашому загалові мало доступна, хоч висвітлюється всі важливіші події нашої минувшини, замало насвітлюється життя народу.

(Закінчення буде)

„УКРАЇНСЬКИЙ ДОЛЯР ДЛЯ БІЯФРИ"

Як це, все таки, далеко: десь там Африка, десь Ніґерія, яку не кожний нашвидку зможе показати на мапі...

Чи не так міг подумати американець у 1933 році, коли йому місцеві, американські українці говорили, що в Україні — голод, що гинуть мільйони людей?

У незалежній, самостійній національній державі Біяфрі вже померли з голоду понад мільйон... дітей. На черзі ще два мільйони— останні діти народу Убу.

Разючі паралелі між Україною і Біяфрою. Українці — народ з великою історією, працьовитий і спокійний; вони несли писемність, освіту й культуру на північ, до Московщини. Загарбані нею, зберегли себе, боронилися своєю могутньою культурою від національної заглади, врешті підняли зброю проти перефарбованої Росії.

Талановитий, працьовитий африканський народ убу боровся за своє звільнення спільно з іншими народами й племенами на території штучного колоніяльного утвору Ніґерії. Люди убу несли ніґерійцям освіту й культуру, вчили їх ремесел, торгівлі тощо. Діставши незалежність, уряд Ніґерії ступив на вторований ще римськими імператорами сталінсько - г і тлерівський імперський шлях, включно з імперською ненавистю до народу, більше обдарованого від природи. Тоді убу — Біяфра — проголосили незалежною від Ніґерії свою країну. Вже кілька років триває героїчна визвольна війна між незалежною державою Біяфрою та імперською Ніґерією. Ніґерії допомагає СССР збройно й фінансово: Москва боїться розламу будь - яких імперських решток на земній кулі, бо тоді прийде безпосередня черга й на так званий СССР.

Біяфра відтята від світу. Головну підмогу для її нещасливого населення подають різні християнські й не християнські релігійні организації: Католицька і Протестантська Церкви, Американське Жидівське Товариство. Харчі для голодуючих двох мільйонів біяфранських дітей — решти, що ще залишилися в тій країні — довозять уночі літаками, прориваючись крізь повітряні бльокади літаків, совєтського і англійського виробу. Під час тих летів загинуло вже 25 летунів — норвежців, шведів, данців.

Один доляр може врятувати життя біяфранської дитини на кілька тижнів. Видатний американський кіноактор Кліф Робертсон пожертвував 25 000 долярів для дітей Біяфри. За ці гроші впродовж місяця залишаться при житті понад 100 000 дітей. Яка різниця, чи вони чорні, чи жовті, чи білі? Діти — це те найкраще, що має на собі земна куля.

Чому наші громадсько-політичні, харитативні й інші организації й досі не створили фонду „Український доляр для Біяфри"? Чому ніхто не дбає про налагодження зв'язку з церковними организаціями, які так стараються допомогти вмираючим? Як ми можемо звертатися до людей різних націй, щоб допомагали чи бодай співчували Україні в її змаганнях проти імперської Росії, коли наша вільна українська спільнота мовчить у той час, як на чорному континенті імперська Ніґерія розпинає Біяфру — оту Чорну Україну?

Опоненти можуть сказати: „У нас і так забагато збірок". І це правда, бо на цьому полі повне безладдя. Досить зібратися двом-трьом людям чи установам, щоб розпочати „збіркову акцію". Деякі установи беруть на себе непосильні зобов'язання, і потім потребують безнастанних збірок „серед свідомого громадянства". Навіть на Біяфру з родинного бюджету автор цієї статті може дати тільки 5 долярів. Це лише в очах Москви українцям в Америці платить Воллстріт і подібні „капіталізми".

Різдвяно - новорічна тема цієї статті — допомога голодній малечі. Можливо хтось бачив їх на кіноекрані. Маленьких біяфранців уже важко назвати дітьми: це темні кістячки з великими, сумними і по-дорослому серйозними очима.

Не допиймо чарки в святкову ніч, відкладім „Український Доляр для Біяфри". Навіть якщо знеможена самостійна Біяфра збройно програє — ніколи не забуде вона жесту вільної України.

Хто организує таку одноденну збірку?

Леонід Полтава

„ПОЧЕСНА ЛЕНІНСЬКА ГРАМОТА"

„Культура і Життя" з 11 грудня інформувала, що так зв. ЦК КП УССР та Верховна Рада „ на відзначення успіхів соціялістичного, змагання на честь народження В. Леніна ухвалили Ленінську ювілейну почесну грамоту". З тексту постанови виходить, що грамота — грамотою, тобто папір — папером, але до неї будуть додавати тим, які найшвидше працювали, ще й „матеріяльне заохочення". Грамот і зв'язаних з ними грошових премій не будуть видавати окремим людям, а на колективи: „Колективам будуть видаватись також грошові премії в розмірах, передбачених для колективів". У постанові не названо висоти суми такого „матеріяльного заохочення", з якого окремим людям буде мало користи, бо гроші потраплять не до тих, які дійсно працюють.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Ганна Черінь

ІДЬМО НА КОЦЮБІ

Хто не любить Андрія?! Це, може, і не найбільше на світі свято, але мабуть що найвеселіше, а разом із тим найпрактичніше. Особливо для дівчат, а також для тих хлопців, що їх можна вмовити на одруження. На Андрія єдиний раз у цілім році дівчина одверто декларує, що вона дуже хоче вийти заміж, і ніхто з неї не сміється, бо ж це — жарт. А воно й не жарт.

Одне ж усім відомо, що мета кожної дівчини — одруження. Звичайно. Після гімназії дівчина мусить кудись іти: або заміж, або до університету. В інші місця мама і тато не пускають. Але ті, що йдуть до університету, тільки удають, начебто вони пильно студіюють на ступінь маґістра чи й доктора, а справді вони в першу чергу старaються про титул пані докторової або, в гіршім випадку, хоч маґістрової. Ото піде в читальню та й сяде проти кандидата наук в сукні з таким вирізом, що бідний хлопець і книжку кине. Або ще краще: побіжить попереду всіх до бібліотеки і захопить книжку, що докторантові потрібна (а дівчині зовсім ні) та й тримає. А потім і запросить його до себе додому, щоб разом студіювати. Ну, як книжка цікава, то хлопець може й цілу ніч просидіти, а вранці люди побачать, та й Бог-зна що подумають... Так не одне одруження склалося!

Але не всі такі сміливі: одна дівчина вчилася-вчилася в університеті, вісім літ провчилася, навіть докторат отримала, а заміж не вийшла. Був у неї і хлопець на приміті, теж не дуже сміливий, читали вони разом книжки, протестували за права неґрів, вікна били в адміністрації, — а оженився він з іншою, зовсім чужою. Прийшла його приятелька на весілля та й каже молодому:

— Чому ж не зі мною?!

—А я знав, що ти заміж хочеш?! Ти завжди казала, що ні! — Отже, для тих, що заміж хочуть, а вдають, що не хочуть, якраз і є Андріївський вечір. На Андрія всі хочуть заміж: і старі, і малі, і ті, що якраз, і навіть ті, що вже одружені: ану ж пощастить одружитися вдруге і краще, ніж тепер!

Українські святі — роботяги. Кожен має свій фах, і незмінно його тримається: Святий Наум дітей на ум наставляє, а Святий Миколай їх розпускає та навчає в батьків подарунки випрошувати; Свята Варвара пряде й вишиває, Святий Юрій вівці пасе, а Святий Андрій тільки й робить, що дівчат заміж видає. Оце, правда, нещодавно Папа послав деяких наших святих, в тім числі й улюблених Юрія та М и к о л а я, на емеритуру; проте, українська громада перебрала їх під свою опіку, виділила платню з фондів УКК і Українського Музею в Чикаґо, так що наші святенькі і далі пасуть овець і людей; ну, а Андрій лишився на подвійній службі і ніяких причин не має свої обов'язки занедбати. В таборах, правда, не мали ми ані зерна, ані муки на калиту, саму тільки сажу мали — то трохи наші звичаї занедбалися, але в країнах нового поселення настало відродження. Пошукали, хто б нам як слід з'ясував Андріївські ритуали, та й нікого кращого не знайшли, як баба Мокрина.

Щождо баби Мокрини, то мушу сказати, що справді не знаю, як її титулувати, бо вона тепер уже не баба. Пригадуєте таку пісню?

Написала Гапа Хвесі:
„Я живу тепер в Одесі.
На мені червона шляпа —
Я тепер уже не Гапа".

Отож так і з Мокриною. Двадцять літ тому, як вона тільки приїхала до Америки, всі її одноголосно називали бабою. Через десять літ, як вона обрізала волосся та зробила пернамент, почали звати „тіткою". А ще через три роки, як пофарбувалась на солом'яну бльондинку, то вже й тіткою назвати не можна. Стали її називати так, як кличуть на роботі: „Мекрін". Як її, справді, називати бабою, коли баби такого вбрання, як наша Мекрін, не носять?! Проте, на весіллях, христинах і під Андрія Мокрина ставала тіткою, а як починала сваритися, то з з-під соняшно-жовтих кучерів визирало подобіє давньої баби Мокрини. Отож, до тітки Мокрини пішли ми радитися про Андріївські звичаї.

— Ну, — витираючи уста фартухом, сказала Мокрина, — перш за все дівчата сідають на коцюбу і їздять навколо хати, та й примовляють:

— Андрію-Андрію,
Коноплю сію.
Спідницею волочу,
Бо я заміж хочу!

— Вже є дві проблеми: перша: де взяти коцюбу! Друга: де взяти коноплі?

— Замість конопель можна взяти маріґвани, це теж коноплі, і цього зілля тут скільки завгодно. А замість коцюби можна їздити на мітлі.

— На мітлі? Тіточко Мокрино, на мітлі тільки відьми літають!

— Вони літають і на коцюбі. А хоч би й мітла, як і коцюба, символ чистоти, отже, нічого поганого я в їзді на мітлі не бачу.

— Алеж відьми на мітлі літають і ніколи не одружуються!

— Хто тобі сказав, доню?! А чого ж чоловіки жінок відьмами називають? Ну, а як уже хто хоче робити за всіми правилами, то хай ідуть до діда Каленика; він зробить коцюбу.

— А що, як і коцюба не поможе. Он Настя сорок літ на коцюбі гарцює, а й досі не замужем.

— Молодець дівка, не падає духом! От і ти з неї приклад бери! З іншими речами все, здавалось, гаразд. Лишилося одне: организувати молодь, бо то ж для них робиться. А це вже не так легко, бо тепер в моді прірва між поколіннями, і молодь соромиться слухатися старших. Отож, їм треба пропонувати протилежне, щоб зробили те, що треба. Наприклад, треба було б прийти до них і сказати:

— Андріївського вечора святкувати не можна. Ми старше покоління, забороняємо!

Отоді вони б, на знак протесту, відсвяткували б на славу. Але хотілось би допомогти їм влаштувати, бож вони не знають, як. Все ж таки наша молодь не така вже безнадійна, деяких українських традицій тримається: їсть вареники і голубці, горілку п'є, як Тарас Бульба в інтерпретації Юла Бриннера, одружується і народжує дітей.

Пішли на засідання Пласту, спочатку до дівчат. Збори рою „Лісових Чортиць" порадилися, і шістьма голосами проти двох постановили в ніч під Андрія виїхати цілим роєм на коцюбах і мітлах на ворожіння. Одна модерністка виїхала на моторовім пилоємоці фірми „Гувер".

З хлопцями було гірше. Вони зняли несусвітній галас.

Їм, поперше, зовсім не хотілося одружуватися, а подруге, вони вважали, що Андріївські звичаї — це забобони, що їх силою нав'язують молоді реакційно-заскорузлі батьки, і постановили викинути забобони, разом із старшим поколінням, на смітник. Проте, в їхніх рядах знайшовся мій альянт — двадцятивосьмилітній студент, що через два роки вже мав перейти до „ворожого табору" старшого покоління. Він здасться, не був і проти одруження, а крім того, дівчата в міні-спідницях верхи на коцюбах — це не абияке видовище! Отож, цей студент умовив пластунів, мовляв, народні звичаї належать до націоналізму, що тепер, з причини муринських заворушень, увійшов у моду, а тому Андріївські звичаї разом із батьками, можна покищо зберегти. Тим більше, що американська молодь, на котру ми взоруємося, тримається свого „Галовіну", а Андріївський ве-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ВШ. Й. В-кий, Елмгурст: Дай Боже, щоб усі наші громадяни відзначилися Вашою лицарською скромністю! Проте подібних фраз у надісланих і надрукованих дописах не спростовуємо, бо вони не мають суттєвого значення. Нехай живе Українське Вільне Козацтво!

ВШ. Проф. В. В-ий, Філядельфія: Статті про Відділ ТУІ тільки тому не використали, бо раніше одержали і використали іншу на цю саму тему. Дякуємо, що надіслали.

ВШ. М. П., Елизабет: В дописі про Листопадову Академію у Вашій громаді, надрукованому в „Свободі" з 9-го грудня, справді трапилася прикра помилка: святочну доповідь на цій Академії виголосив співучасник Листопадового Зриву, відомий наш громадянин д-р Ярослав Гриневич, редактор Листопадового Збірника.

ВШ. Я. С., Трентон: Гарна Ваша згадка про заслуженого громадянина. Використали іншу, але не виключене, що при відповідній нагоді використаємо і Вашу. Дякуємо, що надіслали.

ВШ. З. К., Клівленд: Дякуємо за пригадку та копію статті про ПСДФМУКЦ (читачі були б Вам вдячні, якби скоротили назву). Ми про статтю не забули і її не відкинули, тільки відклали, бо тепер виникла нагла потреба і на ній треба зосереджувати увагу. В Ню Йорку вже створено комісію, яка обмірковує створення Ініціятивного Комітету в тій справі, яку пропонуєте.

ВШ. Левко Н., Філядельфія: Дякуємо за надіслане.

ВШ. В. М-юк, Ню Мексико: Ми також бажали б, щоб „Свобода" мала бодай вісім сторінок кожного дня. Сторінки американських і мексиканських газет оплачують комерційні оголошення. „Свобода", як і більшість етнічних газет в Америці, не може й мріяти про це, а передплата не покриває навіть коштів пошти і тих чотирьох сторінок паперу, що їх газета має. Слава навіки!

ВШ. Д-р В. Б., Ню Йорк: Ви один з багатьох, що їх напастує в цій країні большевицька пропагандивна машина поштовою пересилкою друкованих матеріялів. Ви можете це припинити, повідомивши свою пошту чи листоношу, що Ви не бажаєте собі достави тих посилок.

ВШ. Й.Н., Ню Йорк: Дякуємо за надіслане. Вчинимо Вам прислугу і не надрукуємо, щоб з Вас (і нас) люди не сміялись.

СЕКРЕТАРІЯТ СКВУ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

впевнений, що і наші євангелики включаться до цього діялогу, бо сьогодні ввесь християнський світ згідний на екуменічний діялог, який респектує суверенність усіх поодиноких Церков. Заввагами про патріярхальне завершення Української Католицької Церкви, в справі якого СКВУ зайняв позитивне становище, Владика Митрополит Германюк закінчив свій звіт.

В дальшому звітували: проф. д-р Зелений за Світову Виховно-Освітню Раду (СКВОР), пані О. Данилюк за Комісію Суспільної Служби, д-р М. Марунчак за Комісію дослідів життя українцях, д-р Б. Футей за ЦЕСУС і опісля екзекутивний директор Секретаріяту СКВУ д-р М. Сосновський коротко про працю інших комісій. на цьому закінчено першу сесію нарад в суботу, 27-го грудня перед полуднем.

Дискусія над звітами

Пополуднева сесія була вцілості присвячена дебатам над звітами, але вона чомусь, на домагання деяких членів Президії, відбулася за закритими дверима. Дискусію з участю членів поодиноких комісій та представників преси продовжувано після вечері. Головним предметом цієї частини дебат була справа продовжування та розгортання дотеперішньої праці новою Президією Секретаріяту та тісно зв'язана з цим справа бюра СКВУ і його екзекутивного директора. Для загального уявлення про хід дебат на третій сесії (після вечері) подаємо короткий їх огляд:

Ю. Ревай: Не думає, що буде трудність з перенесенням урядування Президії з Вінніпегу до Ню Йорку. Архіви можуть залишитись якийсь час у Канаді. **І. Сирник:** Попередні дебати виявили деяке непорозуміння в справі бюра СКВУ. Воно мусить бути. Нова Президія не повинна починати праці наново, а тільки продовжувати і розгортати вже започатковану. **Отець Бачинський:** Президія Секретаріяту має чергуватися що два роки між Канадою, ЗСА і Европою. Але неможливо встановити таку саму ротацію бюра. Треба встановити постійне бюро Секретаріяту СКВУ в одному з міст Канади або ЗСА. **Д-р М. Сосновський:** Свої думки в цій справі він з'ясував у своєму звіті (екзекутивного директора). Він не є кандидатом на дальше ведення бюра. Під час попередньої дискусії були висловлені помилкові погляди. Секретаріят СКВУ вже не є в „студійному стані". Два роки повинно вистачити на такі студії. Треба також здати собі справу, що включає робота бюра. Коли мова про архів — це не архів полагодження справ чи актів, а тільки робочий архів, який мусить бути там, де зосереджується праця. Вважає, що Секретаріят СКВУ повинен мати постійне, а не „рухоме" бюро... **Йосип Лисогір:** Погоджується з д-ром Сосновським, але не так песимістично. Справа перенесення архівів Секретаріяту СКВУ з одної країни до другої не є жадною проблемою, бо їх завжди можна перенести. **Проф. Б. Т. Гнатюк:** Особисто він є за встановленням постійного бюра Скртаріяту СКВУ. Але взявши справу практично — як може з нерухомим бюром в одному місці працювати ротаційна Президія Секретаріяту..? **І. Білинський:** Уся дискусія була б зайва, якби д-р Сосновський погодився переїхати до Ню Йорку та продовжувати працю екзекутивного директора бюра Секретаріяту СКВУ. Погоджується з думкою, що повинно бути одне постійне бюро. Пропонує тимчасово залишити аґенди екзекутивного директора з д-ром Сосновським в Оттаві аж до того часу, коли він погодиться переїхати до Ню Йорку, або нова Президія Секретаріяту підшукає відповідного іншого екзекутивного директора. **Й. Лисогір** пропонує, аби нова Президія окремо переговорила справу з д-ром Сосновським...

Формальна зміна Президії

В неділю, 29-го грудня вранці, ВПреосв. Митрополит Германюк відправив в церкві св. Миколая Божественну Літургію, на якій були присутні учасники нарад католицького віровизнання а православні члени Секретаріяту взяли участь у Божественних Літургіях у місцевих православних церквах. Після того знову почалася Пленарна Сесія Секретаріяту СКВУ на порядку якої була формальність зміни Президії та передача дальшого проводу Секретаріяту СКВУ в руки його членів із ЗСА.

Церемонію започаткував дотеперішній президент о. д-р Василь Кушнір коротким словом, згадавши, що Секретаріят СКВУ, провід якого започаткувала Президія в Канаді два роки тому, був ще немовлям, яке не стояло на ногах і не говорило. Сьогодні, після двох років, канадійська Президія передає американській уже підростка, що не тільки тримається на своїх ногах і має голос, але і у великій мірі знає, чого хоче та як те, чого хоче, можна досягнути. Треба продовжувати працю, треба шукати нових людей, відкривати нові горизонти. Життя людське і суспільне розвивається органічно. Він впевнений, що передає провід Секретаріяту СКВУ в досвідчені, витривалі і працьовиті руки. Передає, прохаючи Божого благословення для дальшої праці та запевняє повну співпрацю.

Після о. д-ра Кушніра з короткими формальностями передачі своїх функцій новим членам Президії Секретаріяту виступали генеральний секретар Микола Плавюк, скарбник мґр Іван Іванчук та член Президії ред. Іван Сирник.

Бракує слів...

Функції Президії Секретаріяту формально перебрав від о. д-ра В. Кушніра новий президент, Йосип Лисогір. У будь-якій мові бракує слів — говорив він — щоб з'ясувати цей зворушливий момент, що сам найвимовніше унагляднює величезний прогрес в розвитку вільного українства. Американська Президія Секретаріяту СКВУ перебирає ці відповідальні функції зі свідомістю, що вона, можливо, і не цілком готова ще до їх успішного виконування. Наші брати в Канаді під проводом о. д-ра Кушніра доконали чуда, з якого не тільки громада, але й ми тут ще не вповні здаємо собі справу. В імені нової Президії та всієї української діяспори висловлює найглибшу вдячність дотеперішньому президентові о. д-рові В. Кушнірові, ім'я якого напевно буде записане золотими літерами не тільки в історії української діяспори, але й українського народу, в ім'я і для якого ця праця була ведена.

Вставанням з місць і довгими аплявзами присутні виявили свою вдячність о. д-рові Кушнірові, а новий президент Секретаріяту СКВУ Й. Лисогір продовжував:

Наша праця не мала б успіху, якщоб Секретаріят СКВУ не мав зрозуміння і підтримки з боку наших Церков. Історичну заслугу в цьому мають Владика Митрополит Максим Германюк, Митрополит Мстислав Скрипник та Президент пастор Іван Яцентий. Наша ціль ясна, наші шляхи чесні. Бажаємо повнішого розвитку українських спільнот у вільному світі та бажаємо видатніше допомогти нашому знедоленому українському народові в його змаганнях до здійснення волі і незалежности. До цього й будемо змагати всіми нашими силами...

Плян праці на нову каденцію

З черги новий генеральний секретар Президії СКВУ Ігнат Білинський з'ясував рамовий плян праці на чергову каденцію цієї найвищої репрезентації українців у вільному світі. Вона розвиватиметься в чотирьох головних напрямах. Насамперед треба оформити бюро Секретаріяту і він має надію, що ним керуватиме дальше дотеперішній екзекутивний директор д-р М. Сосновський. Треба також зорганізувати Представництва Секретаріяту СКВУ в поодиноких країнах українського поселення. Продовжувати та розгортати працю існуючих уже Рад і Комісій та, в потребі, створити нові. Треба перевести облік українців та їхнього життя і дорібку в усіх країнах їхнього поселення. На внутрішньому відтинку продовжуватиметься координація багатобічної активности всіх прошарків нашого зрізничкованого суспільства, з окремою увагою для молоді та дошкільного і шкільного виховання. Треба подумати про створення центрального українського музею та центральної української бібліотеки у вільному світі. Треба розвивати і затіснювати співпрацю наших Церков та координувати парафіяльне шкільництво. Досліди українського життя в комуністичних країнах, зорганізування турне репрезентативного хору і і танцювального ансамблю по країнах Південної Америки, розбудова фінансової бази, нав'язання і поширювання зв'язків з Об'єднаними Націями та іншими міжнародними установами, акція проти большевицької пропаганди в світі у зв'язку зі 100-річчям Леніна в 1970-му році, дальша акція в обороні прав людини та ширше використання Тижня Поневолених Націй для поневоленого українського народу, видавання постійних бюлетенів для внутрішньої і зовнішньої інформації, продовжування та розгортання пресових повідомлень, журнали в німецькій, французькій та еспанській мовах та ряд інших справ були предметом розгляду в пляні праці, що його з'ясував новий генеральний секретар І. Білинський. Дискусією над пляном закінчено передполудневу сесію Секретаріяту СКВУ в неділю, 28-го грудня.

Бюджет

Наради Секретаріяту в неділю після обіду започатковано справою бюджету на нову каденцію, що його з'ясував новий скарбник проф. д-р Богдан Т. Гнатюк, передбачаючи в прибутках і видатках позицію 42,000 долярів. Після довшої дискусії бюджет, як і раніше плян праці, схвалено.

Комісії

В дальшому свої пляни і потреби на нову каденцію Президії Секретаріяту СКВУ з'ясовували представники поодиноких Комісій: СКВОР, СУСТА, Суспільної Служби та ін. За Церковну Раду звітував коротко Владика Мстислав, видвигнувши м.і. такі рекомендації, як дальші зусилля для патріярхального завершення Української Католицької Церкви, об'єднання Українських Православних Церков у Синоді їх Владик та акції в обороні переслідуваних українських Церков на батьківщині. Рекомендації всіх Комісій були однодушно схвалені.

Закриття сесії

На прохання нового президента Секретаріяту СКВУ Й. Лисогора, який від часу формального перебрання цієї функції вже проводив нарадами, Третю Пленарну Сесію Секретаріяту СКВУ закрив, призиваючи Божого благословення, дотеперішній президент о. д-р Василь Кушнір, а кінцеву молитву провів Владика Митрополит Максим. Сесію закінчено співом українського національного гимну „Ще не вмерла Україна" в неділю, 28-го грудня, о год. 4-ій по полудні.

Офіційний комунікат про цю сесію, як і резолюції будуть своєчасно розіслані для опублікування до всієї української преси у вільних країнах.

Ізраїль видістав підступом з французьких доків п'ять канонірок

Париж. — В четвер минулого тижня неспостережно виплили з доків у Шербургу 5 канонірок, що їх збудували там кілька років тому на замовлення Ізраїлю. Але після кількаденної ізраїльсько- арабської війни у червні 1967 року французький президент Шарль де Ґолль наклав на ті кораблі „ембарго", себто заборону вивозу, і вони стояли заякорені в Шербургу. Щойно тоді, коли вони переплили через Ґібральтарську протоку на Середземне море без вивішення будь-яких прапорів — вістка про це дісталася до преси. Виявилося, що їх купив підставлений Ізраїлем норвежський корабельний концерн і негайно перепродав Ізраїлеві, — без відома норвежського уряду. Нічого про цю трансакцію не знав, мабуть, також французький уряд, хоча не виключене, що він знав про це і мовчав. Тільки тоді, коли преса проголосила цю справу, французький міністер закордонних справ Моріс Шуман викликав до себе урядуючого шарж д'афер Ізраїлю у Парижі і мав з ним довгу засекречену розмову. Ізраїльський амбасадор у Франції Вальтер Ейтан перебував тоді — мабуть зумисне в Америці. Схвильований єгипетський міністер закордонних справ викликав до себе амбасадорів Франції й Норвегії, але обидва заявили, що нічого про це не знають і спитають своїх урядів. Востаннє бачили ті кораблі між Сардинією і Сицилією, де, мабуть,ізраїльські кораблі доповнили їх пальне. Здогадуються, що ті канірки зупиняться в італійському військовому порті Ля Специя, де вивінують канонірки в гармати і торпедні викидні.

Осередок СУМА в Ню Йорку відзначив бенкетом 20-річчя праці

[illegible] (Закінчення зі стор. 1-ої.)

кові, Дмитрові Мотрукові, Василеві Лаврові, Миронові Корнаві, Теодорові Воднарові і Володимирові Костикові, таке ж посмертне відзначення покійному Осипові Панончковському і грамоти із званням почесних членів Корнелеві, Василикові та Григорієві Цебрієві. В концертовій частині дівочий хор осередку під диригентурою інж. Романа Степаняка відспівав ряд пісень, в тому теж композицію диригента із сольовою партією Валі Наливайко. Цей виступ, як і виступ ансамблю бандуристок під диригентурою Павла Данилова прийняли слухачі дуже тепло. Обом групам акомпаніював на фортепіяні Мирон Левицький. Сопрано Валя Наливайко із фортепіяновим супроводом д-ра Ігоря Соневицького відспівала з великим чуттям ряд пісень, а юна сумівка Анна Лавро продеклямувала зворушливо поезію Леоніда Полтави „У 20-річчя СУМА".

Парох катедрального храму Ню Йорку о. Іван Данилевич, який провів теж вкінці бенкету спільну молитву, виголосив окреме привітання від імені голови Консисторії УПЦ в Америці Архиєпископа Мстислава. В бенкеті взяли участь заступники гол. предсідника УНС Марія Душник і Володимир Сохан. Бенкет закінчено подякою учасникам, що її склав майстер церемонії Лев Футала, заключним словом голови Осередку Корнеля Василика, в якому він закликав батьків піддержувати і співпрацювати з Осередком, та відспіванням українського національного гимну разом із дівочим хором на сцені.

Джансон вірить, що він виграв би був вибори в 1968 році

Вашингтон. — Представник телевізійної станції Колюмбія Бродкастінг Систем Волтер Кранкайт відбув довге інтерв'ю з колишнім президентом Линдоном Б. Джансоном, яке передавали на телевізії 27-го грудня, і в якому Джансон говорив про своє становище до президентури. Колишній президент заявляв, що він не плянував кандидувати в 1964-му р., бо не був заінтересований в тому, щоб бути вибраним на президента. Але його дружина пані Джансон, „найвірніший і наймудріший із його дорадників", переконала його в тому, що він повинен кандидувати. І тому Джансон кандидував в 1964-му році проти республіканця Беррі Ґолдвотера, якого переміг великою більшістю. Пані Л. Б. Джансон доражувала вже в 1964-му році, щоб не старався про перевибір в 1968-му році. Вона радила йому тоді, щоб після трирічного урядування в Вілому Домі і після трьох місяців, це значить в березні 1968 року заявив американським виборцям, що не старається про перевибір. І так сталося. Колишній президент Джансон твердить, що він був би виграв президентські вибори в 1968-му році, коли б був кандидував. Віце-прем'єр Г. Г. Гомфрі програв вибори незначною різницею голосів до президента Ніксона тому, що він 30-го вересня в промові в Солт Лейк Сити змінив своє становище в справі війни у В'єтнамі. Джансон не вдоволений зі способу виборчої кампанії сенаторів Роберта Ф. Кеннеді та Юджіна МекКарті, які розбивали голоси демократичних виборців. Джансон сказав: „Кандидат Ніксон не зміняв своєї політики під час виборчої кампанії". Гомфрі коментує інтерв'ю Джансона: „Я зробив в Солт Лейк Сити те, що я уважав слушним і відповідальним. Я не робив політики зі справи В'єтнаму під час виборчої кампанії".

Уряд збільшує фонди на харчову допомогу шкільним дітям

Вашингтон. — Уряд президента Р. Ніксона вирішив збільшити так фонди на докормлювання шкільних дітей, щоб всі діти в школах могли діставати полуденки задармо або за малою доплатою. Згідно з новим пляном 6.6 мільйона шкільних дітей користатимуть зі шкільного докормлювання заявляє дорадник Президента д-р Джейн Меєр. Новий плян Уряду хвалить сенатор демократ із Південної Дакоти Джордж С. МекҐоверн, який часто гостро критикує республіканський уряд президента Ніксона. Цей сенатор сказав: „Вірю, що змагання Уряду допомогти голодним є важливим успіхом в 1969 році". Згідно з урядовим пляном Департамент Рільництва дозволяє на те, щоб приватні компанії могли брати участь в допомозі харчами школам, які не мають таких влаштувань, щоб могли самі зорганізувати харчову допомогу, маючи на неї харчові або грошові засоби. До минулого року з харчової допомоги в школах користали тільки 2.2 мільйона дітей. До 1970-го року це число має збільшитися до 6.6 мільйона.

Соціяльна допомога словом і ділом в Ню Йорку

Під повищим гаслом 7-го грудня в Народнім Домі з рамени Окружної Ради СУА в Ню Йорку відбулась конференція суспільної опіки, на яку приїхала з Централі інж. Стефанія Пушкар, голова, і референтка суспільної Опіки Централі, п-і Марія Хименець. Ціль конференції зазнайомити наше громадянство з родами соціяльної допомоги, яку дають потребуючим міські, стейтові і державні аґенції. Є серед нас люди, які потребують допомоги, але не знають де її шукати.

В першій частині конференції був „панель", попереджений рефератом п-і М. Хименець, в якому прилеґентка з'ясувала працю суспільної допомоги СУА перед II-гою світовою війною, під час війни і по війні. В панелі брали участь фахові знавці п-і Надя Шміґель, панове: Микола Шпитко, Мирослав Клюфас і Любомир Павлович. На конференцію прибули особи, які цікавляться цією справою, і вони багато скористали. Досі ділянка соціяльної служби в нас зовсім занедбана.

Другою частиною конференції був семінар, в якому взяли участь учасники панелю і членки СУА. Були запити і відповіді панелістів. Конференція на загал пройшла з успіхом і була б велика шкода, коли б ми, так гарно започаткованої праці, не продовжували.

Конференцію відкрила гол. О. Р. п-і Оксана Рак. Модератором була п-і Олена Процюк, референтка Суспільної Опіки О. Р., яка ту конференцію підготовила. Нехай цей добрий початок увінчається гарним успіхом.

Марія Демидчук,
прес. реф. О. Р.

3-го СІЧНЯ ХОР „ДНІПРО" НА ТЕЛЕВІЗІЇ

Клівленд, Огайо. — У суботу 3-го січня 1970 р. о 4-ій годині дня відомий хор „Дніпро" під диригуванням маестра Євгена Садовського виступить через кольорову телевізію на каналі ч. 5. В його репертуарі — Різдвяні та інші українські пісні. Про виступ „Дніпра" повідомлено в телевізійних програмках Клівленду й сусідніх міст.

У синівському поклоні

В 25-річчя з дня смерти Блаженної пам'яті Великого Митрополита Слуги Божого Андрея Шептицького, опікуна і покровителя Української Молоді, зокрема сиріт, до яких і я належав, — глибокий поклін. Сьогодні живу далеко від рідної батьківщини на чужині і не маю змоги поклонитися Його могилі у Львові та поставити вінець квітів любови й вдячности за всі дари любови і працю для Українського Народу.

Хоч живу далеко від Батьківщини та маю змогу віддати глибокий поклін і подяку Слузі Божому Андреві Шептицькому за його труди для добра нашої Церкви й Народу. Рівночасно можу зложити вірному наслідникові Кир Андрея, Його Блаженству Верховному Архиєпископові Йосифові Сліпому, нескореному Ісповідникові Віри Христової, глибокий і сердечний поклін за Його довголітнє терпіння на сибірських засланнях за наш Нарід і Рідну Церкву. До моєї щирої молитви додаю свою скромну пожертву дол. 100.00 на Собор св. Софії в Римі

Смію просити і пригадати всім, які отримали будь-яку допомогу моральну чи матеріяльну від Великого Митрополита Слуги Божого Андрея піти моїми слідами. Коли вже направду хтось не має змоги дати грошової лепти, то все таки кожний може щиро помолитися до Матері Божої на інтенцію Слуги Божого Кир Андрея.

Я вірю, що є в нас ще багато добрих українських сердець, які мій голос почують і будуть щиро молитися, та дадуть свою скромну пожертву.

Наші Брати і Сестри на Сибіру можуть дати лише молитву, і то їм треба ховатися від московської - большевицької сторожі.

(—) **Григорій Яремчук,**
Уродженець Коломийщини й вірний внук „Карпат".
Ню Йорк.

ІДЬМО НА КОЦЮБІ

(Закінчення зі стор. -2ої)

чір — це щось в тім роді: в цей вечір дозволяється робити все, що завгодно.

Почувши про „все, що завгодно", пластуни ухвалили Андріївський вечір святкувати.

Отож, дівчата проводили свої ворожіння, поглядаючи, чи нема де близько хлопців. А вони, звісно, були. Перевдягалися або ховали лице в шапку і вигадували смішні імена, коли дівчата питали стрічних, як їх звуть. Виходило, що зватимуть нареченого або Акакій, або Гаврило, абож Сруль; а тій, що тато і мама сказали, що за американця не віддадуть, навмисно сказали, що звуть Джордж Воллес (якби дівчина була більш кмітлива то догадались би, що то означало в перекладі — „Орко Волошин").

От виїхала верхи на коцюбі висока, ставна Марійка, та й заспівала:

Андрію-Андрію,
Маріґвану сію,
Спідницею волочу...

— А як же можна „спідницею волочити", коли вона закоротка? — закричала Наталка.

— А ти зверху „максі" одягни, то й поволичиш, і вулицю чистенько заметеш, порадила Мокрина.

Та ж Наталка, кидаючи чобіт через голову, влучила Юркові в око, але Мокрина приклала снігу, і навіть синяка не було. А Зірчин черевик, на біду, потрапив у проїжджаючий вантажник, і так, через червоне світло, і поїхав . . . Це вже був збиток . . .

Як годували Рябка балабушками, не обійшлось без шахрайства. Зірка позначила один балабушок для себе, а другий — для Юрка. Наталка позначила один для себе, а другий . . . також для Юрка. Всі знали, що Юркові більше подобається Наталка. А проте, Рябко, як навіжений, одразу кинувся до Зірчиних балабушків, а Наталчиних навіть і неторкнув. Тітка Мокрина потім розпюхала, що Зірка свої балабушки „доґфудом" начинила! Ну, але ворожіння збулося по-своєму: за Наталкою біґає Богдан, а за Зіркою — Рябко.

Ворожили всі, і старші, й молодші; і калиту кусали, сажею геть пообмазувалися, а що вже нареготалися! Хлопцям гаряче зробилося, то ще вийшли у двір і там почали бешкетувати, аж розбудили діда Каленика. Той встав, одягнув кожуха, щоб не застудитися, і вибіг з хати:

— Ану, чого це ви тут розкричалися?! Що це вам, Пурдю університі?! Ану, марш звідси, щоб ви всі поженилися!

Оце і був кінець, Андріївського вечора вінець.

ЗМАГ МІЖ УРЯДОМ І КОМУНІСТАМИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

відмежувалась від компартії. А французький загал дуже обережно ставиться до політичних страйків, бо є в масі відчуття національного й державного інтересу. Щодо цього не може бути сумніву.

Та на шляху ізоляції СЖТ знайшла раптом для себе вигідну проблему. Ліва опозиція пробує знову згуртуватись. Ясно, що нічого реального з цього гуртування не може вийти без симпатиків СЖТ. І ось цими днями відбулась зустріч між соціялістами й комуністами. Важко собі уявити, щоб з тієї зустрічі вийшло щось реального, бо від часів Блюма в 1936 р. ніякі спроби творити „народній фронт" не дали навіть початкових вислідів. Але, хоч зміст розмов останньої зустрічі все ще тримають в секреті, компартія робитиме бодай міну, що готова йти на поступки, щоб творити враження можливости зговорення лівиці. Це для компартії тим легше, що Москва йде на різні ефекти в ділянці коекзистенції, щоб відтяжити себе на китайському фронті. Тому уряд зі свого боку наголошує щораз виразніше негромадянське поводження компартії, і так твориться настрій змагу між проурядовим загалом і комуністами. Під знаком цього змагу стоять останні тижні. Святковий період послабив актуальність політичних проблем, але вони залишаться, і під цим кутом треба сподіватись таких чи інших новин у політичному житті Франції.

Т. Дж.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 11-го СІЧНЯ 1970 р.

ЧЕСТЕР, Па. Загальні збори Б-ва св. Михаїла — 352-ий Відд. о год. 12:05 по пол. в приміщенні Укр. Кат. Клюбу, при 2-ій та Турльов вул. На порядку: вибір управи на 1970 р. та інші актуальні справи. Проситься членство взяти участь у зборах. — Е. Мінчак, предс., Я. Щербяк, секр.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АНДРІЙ БАРОН, член УНС Відд. 219 Т-ва М. Грушевського в Нюарку, Н. Дж., помер 1 грудня 1969 р. на 58 р. ж. Нар. в Піттсбурґу, Па., та став членом УНСоюзу в 1935 р. Полишив у смутку дружину Марію, дочку Соню. Похорон відбувся 4 грудня 1969 р. на цвинтарі Голивуд Меморял Парк, в Юніон, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Мери Юров, секр.

МИХАЇЛ ГЕРЯК, член УНС Відд. 295 Б-ва Сошествія св. Духа в Акрон, Огайо, помер 11 листопада 1969 р. на 83 р. ж. Нар. в с. Бандрів, пов. Ліско, Україна, став членом УНС в 1924 р. Полишив у смутку дружину Розалію і сина Франка. Похорон відбувся 15 листопада 1969 р. на цвинтарі Честнут Гіл в Канагоґа Фалс, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Мотроняк, секр.

АННА МИРОН, членка УНС Відд. 204 ім. о. А. Гончаренка в Ню Йорку, Н. Й., померла 2 грудня 1969 р. на 75 р. ж. Нар. в с. Силова, пов. Перемишляни, Україна. Стала членкою УНС в 1939 р. Полишила в смутку дочку Анну, синів: Івана, Михайла, сестру Олену, брата Федора в Україні, 4 внуків. Похорон відбувся 5 грудня 1969 р. на цвинтарі Кальварія, Квінс.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Палідвор, секр.

ГАРРИ ҐУРАЛЬ, член УНС Відд. 247 Б-ва св. І. Хрестителя в Вілмінґтоні, Дел., помер 2 грудня 1969 р. на 80 р. ж. Нар. в с. Кривотули Старі, пов. Товмач, Україна, став членом УНС в 1937 р. Полишив у смутку сина Івана, доньку Розу і 8 внуків. Похорон відбувся 5 грудня 1969 р. на цвинтарі Ріверв'ю в Вілмінтоні, Дел.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ADOLF O. MASLOWSKYJ, довголітній член УНС 301 Відд. Т-ва Д. Вітовського в Чикаґо, Ілл., помер 1 грудня 1969 р. Нар. 1898 р. в Барі, Кам'янець - Подільської обл., Україна. Інженер, вояк УНР, член Управи Селянської Партії, секретар Союзу Укр. Ветеранів в Чикаґо, був. член Дирекції каси „Самопоміч", член Управи Т-ва Укр. Піонерів, довголітній заступник голови 301 Відд. УНС. Залишив у смутку дружину Оксану, сина Олега. Похорон відбувся 4 грудня 1969 р. на цвинтарі Елмвуд в Рівер Ґров.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Іващук, гол.
П. Врублівський, секр.

ONUFER MELNYK, член УНСоюзу Відд. 191 Т-ва св. о. Миколая в Трой, Н. Й., помер 12-го грудня 1969 р. на 76 р. ж. Нар. в Україні, став членом УНС 1939 р. Полишив у смутку дружину Ксеню, дочку Марію, сина Мирона, внуків і правнуків, брата Дмитра, сестру Дороту. Похорон відбувся 15-го грудня 1969 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Трой, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Колодій, секр.

PETER A. OBZANSKI, член УНС Відд. 332 Б-ва св. Арх. Михаїла в Раріtан, Н. Дж., помер 3 грудня 1969 р. на 78 р. ж. Нар. в Україні, став членом УНС 1912 р. Полишив у смутку дружину Антонетту, сина Павла, доньку Марію, брата Івана і 3 внуків. Похорон відбувся 6 грудня 1969 р. на цвинтарі св. Бернарда в Бріджвотер, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Р. Мазепа, секр.

РОМАН КОРЖ, член УНСоюзу Відд. 337 Т-ва І. Франка в Балтімор, Мд., помер 9-го грудня 1969 р. на 71 р. ж. Нар. в Биткові, пов. Надвірна, Україна. Став членом УНС в 1963 р. Полишив у смутку дружину Юстину, 2 синів: Василя, Івана, 2 доньки: Анну і Параню і внуків. Похорон відбувся 13 грудня 1969 р. на цвинтарі св. Михаїла в Балтімор, Мд.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Т-ва

ТАРЗАН, Ч. 6298. Призадумують змову проти знахурів

Вітай, приятелю Меду! Вождь Ґана і я стараємося зорганізувати великі сходини вождів — без „обія"-мужів... але тільки вождь Тут прибув!

Твій плян, Тарзане, був добрий, але він не вдасться. Мужі „обія" є справжніми володарями у більшості племен! Вони перешкодили своїм вождям прибути сюди без них!

Так воно сьогодні й виглядає, вожде Ґано! Але мусимо далі пробувати!

Ми, уґанди, не маємо таких проблем... Ми вбили свого „обія"-чоловіка.

Ні, друже Туте! Ми не повинні вбивати, щоб відбудувати авторитет наших племен! Перехитрім наших мужів „обія"! Покажім всім людям лиха від пересудів чорної магії!